

MESTO KOŠICE

OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení
niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

STRATÉGIA ROZVOJA DOPRAVY A DOPRAVNÝCH STAVIEB MESTA KOŠICE AKTUALIZÁCIA DOKUMENTU

Košice, júl 2022

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov

Mesto Košice

2. Identifikačné číslo

00 691 135

3. Adresa sídla

Trieda SNP 48/A, 040 11 Košice

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupu obstarávateľa

Ing. Jaroslav Polaček – primátor mesta Košice
040 11 Trieda SNP 48/A 040 11 Košice
055/6419 112 sekretariatprimatora@kosice.sk

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie

Ing. Sebastián Baran – vedúci referátu infraštruktúry, Odd. Útvar hlavného architekta mesta Košice
Mesto Košice, Trieda SNP 48/A, 040 11 Košice
055/6419944
e-mail: srd@kosice.sk

Ing. Martin Rybár – referent, referát infraštruktúry, Odd. Útvar hlavného architekta mesta Košice
Mesto Košice, Trieda SNP 48/A, 040 11 Košice
055/6419466
e-mail: srd@kosice.sk

6. Miesto a čas na konzultácie

Magistrát mesta Košice, Oddelenie útvaru hlavného architekta, Trieda SNP 48/A, 040 11 Košice. Konzultovať vo veci posudzovania strategického dokumentu podľa § 63 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), je možné počas celého procesu posudzovania strategického dokumentu.

Čas konzultácií sa určí „prípád po prípade“ prostredníctvom kontaktnej osoby a podľa požiadavky a dohody subjektov, ktoré prejavia o konzultácii záujem.

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov

Stratégia rozvoja dopravy a dopravných stavieb mesta Košice, Aktualizácia dokumentu.

2. Charakter

Stratégia rozvoja dopravy a dopravných stavieb mesta Košice (ďalej aj „SRD“) je strategický dokument definujúci budúce potreby mesta Košice v oblasti dopravy a dopravnej infraštruktúry. Predstavuje komplexný strategický dokument, ktorým sa vymedzujú základné strednodobé a dlhodobé ciele v oblasti rozvoja dopravy a dopravnej infraštruktúry, stanovujú sa priority rozvoja a identifikujú opatrenia a aktivity na ich dosiahnutie. Dokument bol spracovaný a posudzovaný z pohľadu vplyvov na životné prostredie v roku 2015. Mestským zastupiteľstvom v Košiciach bol schválený v roku 2016, uznesením č. 494/2016.

Potreba čiastočnej aktualizácie bola vyvolaná predovšetkým vývojom dopravy v strednodobom horizonte charakterizovaným nežiaducim kontinuálnym rastom individuálnej automobilovej dopravy v meste, prichádzajúcimi novými trendmi (zdieľaná doprava), zmenami potrieb navrhovaného územného rozvoja a novými rozvojovými cieľmi a plánmi na regionálnej (Plán udržateľnej mobility KSK), národnej a nadnárodnej úrovne.

Časti pôvodného dokumentu SRD, ktoré neboli predmetom aktualizácie zostávajú v platnosti.

3. Hlavné ciele

Hlavnými cieľmi čiastočnej aktualizácie Stratégie rozvoja dopravy a dopravných stavieb mesta Košice z roku 2015 je doplnenie analýz vo vybraných segmentoch, aktualizácia vývoja, prehodnotenie a doplnenie návrhov a taktiež aj dopracovanie výstupov z dopravného modelu pre stav dopravy v roku 2021 so zameraním na:

- aktualizáciu návrhu rozvoja mestskej hromadnej dopravy (MHD) a integrovaného dopravného systému (IDS),
- návrh zmien v cestnej sieti prostredníctvom zmien v organizácii dopravy (mäkké opatrenia),
- spodrobnenie návrhu upokojuvania a statickej dopravy v mestských častiach,
- aktualizáciu návrhu cyklistickej a pešej infraštruktúry.

4. Obsah (osnova)

Stratégia rozvoja dopravy a dopravných stavieb mesta Košice, Aktualizácia dokumentu, obsahuje nasledujúce časti:

AKTUALIZÁCIA DOKUMENTU

- Analytická časť

- B.1 Dotazník k projektu Čiastočná aktualizácia dokumentu SRD a DS
- B.2 Aktualizácia analýzy systému MHD
- B.3 Aktualizácia analýzy možností zavedenia integrovaného dopravného systému
- B.4 Analýza systémov zdieľanej mobility a TAXI
- B.5 Aktualizácia analýzy statickej dopravy
- B.6 Aktualizácia analýzy cyklistickej dopravy

- B.7 Aktualizácia analýzy pešej dopravy
- B.8 Analýza organizácie a upokožovania dopravy
- B.9 Mestské časti – údaje
- B.10 Aktualizácia dopravného modelu
 - Návrhová časť
- C.1 Aktualizácia návrhu systému verejnej hromadnej osobnej dopravy
- C.2 Aktualizácia návrhu cestnej siete
- C.3 Aktualizácia návrhu statickej dopravy
- C.4 Aktualizácia návrhu cyklistickej infraštruktúry
- C.5 Aktualizácia návrhu pešej dopravy
- C.6 Návrh variantu „-1“ vrátane dopravného modelu
- C.7 Dopravný model rannej a popoludňajšej špičkovej hodiny
- D Zhrnutie a záverečné odporúčania

PLÁN UDRŽATEĽNEJ MOBILITY, Záverečná správa – aktualizácia 2022

- Prípravná fáza a analýza
- 1.1 Zber dát
- 1.2 Dopravný model
- 1.3 Analýza dopravy
- 1.4 Identifikácia problémov
- 1.5 Nástroje a postupy plánovania udržateľnej mobility
- Strategická fáza
- 2.1 Vízia
- 2.2 Ciele podľa Stratégie 2015
- 2.3 Nové ciele podľa Aktualizácie 2022
- Návrhy a plánovanie opatrení
- 3.1 Opatrenia
- 3.2 Prezentácia hlavných opatrení
- Realizačná fáza a riadenie implementácie

PRÍLOHY

- Príloha 1 Ceny za používanie zdieľaných dopravných prostriedkov ANTIK
- Príloha 2 Využívanie zdieľaných dopravných prostriedkov ANTIK
- Príloha 3 Hromadné garáže v jednotlivých lokalitách

Príloha 4	Počet parkovacích miest – súhrn
Príloha 5	Počet parkovacích miest v okrskoch
Príloha 6	Počet parkovacích miest – legálne vs. ilegálne
Príloha 7	Typ územia mesta Košice z pohľadu nastavenia potrieb parkovacej politiky
Príloha 8	Stavebné zámery pre aktualizáciu dopravného modelu
Príloha 9	Schéma električkových tratí-etapy opráv
Príloha 10	Existujúce a plánované BUS pruhy
Príloha 11	Návrh linkového vedenia MHD
Príloha 12	Etapy ekologizácie autobusovej dopravy
Príloha 13	Návrh oblastí s upokojenými komunikáciami
Príloha 14	Intenzity dopravy podľa vybraných kategórií
Príloha 15	Zóna regulovaného parkovania – návrh
Príloha 16	Cyklistická infraštruktúra – stav/návrh
Príloha 17	Cyklistická infraštruktúra – kategorizácia cyklotrás
Príloha 18	Cyklistická infraštruktúra – číslovanie cyklotrás
Príloha 19	Pešia infraštruktúra – nové prepojenia
Príloha 20	Kartogramy z dopravného modelu

5. Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu

Variantné riešenia sú zvažované predovšetkým prostredníctvom rôznych (variantných) scenárov vývoja. SRD sa nezaobera variantným riešením na úrovni jednotlivých dopravných stavieb a riešení (lokálne varianty trás či varianty technických riešení stavieb), s výnimkou tých prípadov, keď spôsob realizácie (prípadne nerealizácie) jednotlivých projektov má význam z hľadiska dosiahnutia cieľov SRD.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Aktualizácia SRD bola realizovaná podľa nasledujúceho harmonogramu:

Analýzy: júl – október 2021

Návrhová časť (draft): november 2021 – marec 2022

Pripomienkovanie draftu návrhovej časti v odborných pracovných skupinách podľa riešených tém : apríl – máj 2022

Odovzdanie dokumentu: jún 2022

Schválenie aktualizácie SRD Mestským zastupiteľstvom v Košiciach: do konca roka 2022.

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Aktualizácia SRD bola realizovaná vo väzbe na strategické dokumenty (predovšetkým kľúčové) na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni:

Strategické dokumenty na národnej úrovni

- Koncepcia územného rozvoja Slovenska (KURS) 2001 v znení KURS 2011
- Stratégia rozvoja verejnej osobnej a nemotorovej dopravy SR do roku 2020
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030

Strategické dokumenty na regionálnej úrovni

- Územný plán veľkého územného celku Košický kraj, Zmeny a doplnky 2017
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja KSK 2016-2022
- Plán udržateľnej mobility (PUM) Košického samosprávneho kraja, 2020
- Plán dopravnej obslužnosti (PDO) Košického samosprávneho kraja, 2020

Strategické dokumenty na úrovni mesta Košice

- Územný plán mesta Košice (ÚPN)
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Košice a jeho funkčnej oblasti 2022-2027
- Akčný plán rozvoja mesta Košice 2022-2024
- Stratégia rozvoja dopravy a dopravných stavieb mesta Košice, 2015
- Plán udržateľnej mobility mesta Košice, 2015
- Strategická hluková mapa Košickej aglomerácie pre stav v r. 2016
- Akčné plány ochrany pred hlukom Košickej aglomerácie pre stav v r. 2016
- Konceptia riešenia statickej dopravy v meste Košice, EEI 2013

8. Orgán kompetentný na prijatie strategického dokumentu

Kompetentným orgánom na prijatie predkladaného dokumentu je Mestské zastupiteľstvo v Košiciach.

9. Druh schvaľovacieho dokumentu

Strategický dokument bude schválený vo forme uznesenia Mestského zastupiteľstva v Košiciach.

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

1. Požiadavky na vstupy

Spracovateľ vychádzal z aktuálne platnej Stratégie rozvoja dopravy a dopravných stavieb mesta Košice (prijatej Mestským zastupiteľstvom v Košiciach v roku 2016), Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Košice a jeho funkčnej oblasti 2022 – 2027 vrátane Akčného plánu na roky 2022-2024, platného ÚPN a územných plánov zón mesta Košice a Konceptie riešenia statickej dopravy v meste Košice (2013).

Východiskom na prepojenia do širšieho regiónu bol Územný plán veľkého územného celku Košický kraj, príslušná územno-plánovacia dokumentácia a PUM Košického samosprávneho kraja.

Informácie k dopravnému správaniu obyvateľov, ktorí predstavujú každodenných používateľov dopravného systému mesta Košice, boli získané prostredníctvom dotazníkového prieskumu.

Riešené územie je totožné s administratívnym územím mesta Košice, je definované vonkajšími hranicami okresov Košice I, Košice II, Košice III, Košice IV a súčtom katastrálnych území: Stredné Mesto, Huštáky, Skladná, Letná, Severné Mesto, Brody, Čermeľ, Ťahanovce, Nové Ťahanovce, Kavečany, Kamenné, Terasa, Grunt, Myslava, Luník, Pereš, Lorinčík, Poľov, Šaca, Železiarne (v pôvodnom

rozsahu), Furča, Košická Nová Ves, Nižná Úvrať, Vyšné Opátske, Jazero, Krásna, Južné Mesto, Barca, Šebastovce.

2. Údaje o výstupoch

Výstupy v rámci aktualizácie analýzy:

- novo vypracované analýzy systémov zdieľanej mobility,
- analyzovaný ostatný rozvoj systému integrovanej verejnej dopravy,
- aktualizovaný dopravný model mesta,
- vypracované nové výstupy z dopravného modelu,
- vypracované kartogramy pre špičkovú hodinu,
- spracovaná prognóza dopravy pre nový výhľadový návrhový horizont „-1“ vychádzajúci z predpokladu, že sa postupne podarí zatraktívniť verejnú a nemotorovú dopravu.

Výstupy v rámci aktualizácie návrhovej časti:

1. Aktualizácia návrhu systému verejnej hromadnej osobnej dopravy

- Základné východiská aktualizácie konceptu MHD
- Strategické ciele
- Štandardy pre verejnú dopravu všeobecne a pre MHD v Košiciach osobitne
- Rozvoj siete električkových tratí
- Návrh postupnej ekologizácie cestnej MHD v Košiciach
- Systém BRT (Bus Rapid Transit)
- Preferencia vozidiel MHD v cestnej premávke
- Integrácia MHD Košice do IDS Východ
- Návrhy riešenia dopravnej obsluhy pre oblasti s podštandardným prístupom k MHD
- Prestupové body, uzly, terminály a P+R
- Optimalizovaný návrh linkového vedenia MHD
- Riešenie mikromobility
- Postupná ekologizácia autobusovej dopravy
- Návrh rozvoja systému verejnej dopravy a integrovaného dopravného systému

2. Aktualizácia návrhu cestnej siete

- Strategické ciele
- Návrhy zmien organizácie dopravy „mäkkého charakteru“
- Etapizácia navrhovaných zmien
- Základné typy opatrení pre plošné upokojuvanie dopravy v Košiciach
- Nízkoemisná zóna
- Návrh rozvoja cestnej siete so zameraním na opatrenia mäkkého charakteru (zmena organizácie dopravy a upokojuvanie dopravy)

3. Aktualizácia návrhu statickej dopravy

- Základné pojmy a definície
- Strategické ciele regulácie parkovania
- Parkovacia politika
- Nová ZRP a etapizácia jej zavádzania
- Komisia pre parkovaciú politiku
- Vyhradené parkovacie stojiská
- Personálne potreby rozširovania zóny
- Kontrola rešpektovanosti pravidiel

- Tvorba nových parkovacích stojísk
 - Parkovacie domy a objekty
 - Garážové lokality
 - Návrh rozvoja statickej dopravy a parkovacej politiky
4. Aktualizácia návrhu cyklistickej infraštruktúry
- Strategické ciele
 - Návrhu systému cyklistických cestičiek, ich označovania, charakteru a zadefinovania parametrov
 - Návrh vedenia cyklistických cestičiek v území mesta rešpektujúci nadväznosti na strategické dokumenty štátu a KSK a zohľadňujúci priestorové možnosti v definovaných uličných priestoroch.
 - Manuál navrhovania cyklistickej infraštruktúry s definíciou minimálnych parametrov a požadovaného mobiliára v závislosti od kategórie/významu
 - Odstavovanie a parkovanie bicyklov
 - Údržba cyklistických cestičiek
 - Rozvoj cyklistickej dopravy – „Nové etapy“
 - Návrh rozvoja cyklistickej dopravy
5. Aktualizácia návrhu pešej dopravy - návrhy na efektívne projekty s cieľom zefektívnenia pešej dopravy v Košiciach
- Strategické ciele
 - Aktualizácia definície hlavných osí pešej dopravy
 - Zadefinovanie chýbajúcich prvkov pešej dopravy na území mesta
 - Návrh systému chodníkov, ich označovania, charakteru a zadefinovania parametrov pre danú kategóriu chodníka
 - Možnosti usporiadania uličného priestoru
 - Návrh riešenia údržby chodníkov
 - Manuál verejných priestranstiev
 - Návrh rozvoja pešej dopravy
6. Návrh variantu „-1“ vrátane dopravného modelu – alternatívny scenár
7. Dopravný model rannej a popoludňajšej špičkovej hodiny
8. Zapracovanie návrhov aktualizácie do Plánu udržateľnej mobility

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie a zdravie človeka

Vzhľadom na to, že aktualizácia Stratégie rozvoja dopravy a dopravných stavieb mesta Košice je realizovaná s cieľom posilniť predovšetkým rozvoj udržateľných druhov mobility (verejná hromadná doprava, cyklistická doprava, pešia doprava a zdieľaná doprava), v súvislosti s jej implementáciou je potrebné očakávať najmä pozitívne priame aj nepriame vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľov, napr. ukladňovanie dopravy, znižovanie emisií z dopravy, zníženie dopravnej nehodovosti, zníženie negatívneho vplyvu dopravy na okolité prostredie, najmä obyvateľstvo bývajúce a pracujúce v blízkosti dopravných ťahov a podobne. Väčšina navrhovaných opatrení a aktivít je konkrétne zameraná na posilnenie starostlivosti o územie, na zlepšenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľstva. Prípadné negatívne vplyvy, ktoré sú spojené s realizáciou a prevádzkou dopravných stavieb (komunikácií pre peších a cyklistov), ako je zásah do krajiny, záber pôdy, zásah do biodiverzity

a podobne, bude možné eliminovať, resp. dosiahnuť čiastkové zlepšenia v dopade na krajinu, ekosystém i človeka, vhodným plánovaním a realizáciou relevantných technických opatrení.

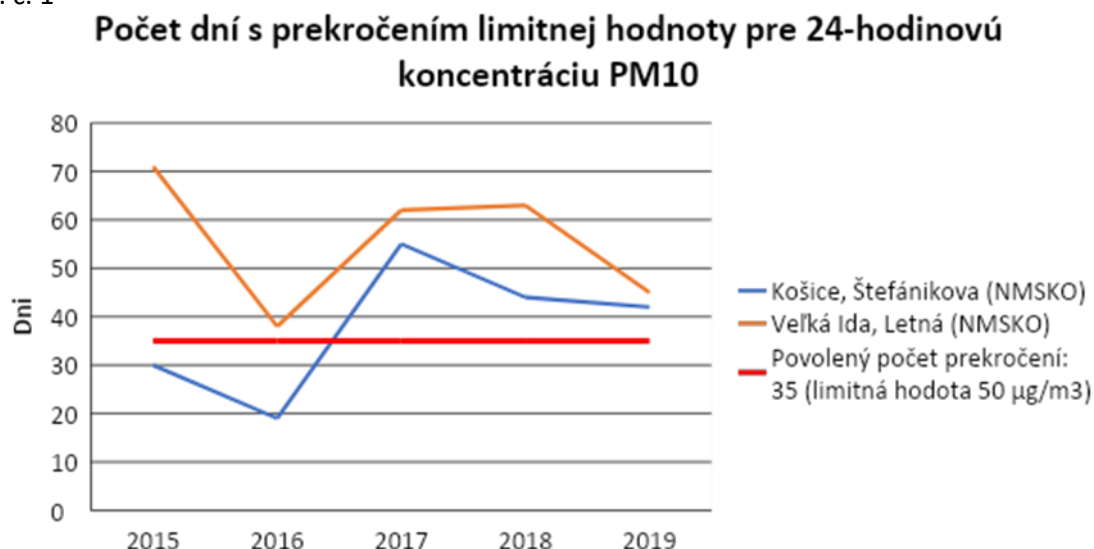
Charakteristika stavu relevantných zložiek životného prostredia

Ovzdušie

Územie potenciálne dotknuté realizáciou posudzovanej aktualizovanej časti stratégie má prevažne urbánny charakter s vysokou hustotou zaľudnenia a dopravnou sieťou, ktorá favorizuje automobilovú dopravu. V meste a jeho okolí významne ovplyvňuje kvalitu ovzdušia hutnícky priemysel, energetický priemysel a rovnako ako v lokalitách s podobne hustým osídlením automobilová doprava a individuálne vykurovanie domácností na okrajoch mesta.

Základným východiskom pre hodnotenie kvality ovzdušia na Slovensku sú výsledky meraní koncentrácie znečisťujúcich látok v ovzduší zo staníc Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia (NMSKO), ktoré vyhodnocuje Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ). Na území mesta a v jeho okolí je umiestnených 5 automatických monitorovacích staníc NMSKO a stanice prevádzkovateľov veľkých zdrojov znečistenia ovzdušia, ktoré merajú vybrané znečisťujúce látky. Priemerné ročné koncentrácie znečisťujúcich látok za posledných 5 rokov dosahujú mierne klesajúci trend. Problémom však zostáva prekročovanie povoleného počtu dní, v ktorých sú prekračované limitné hodnoty pre 24-hodinovú koncentráciu prachových častí PM₁₀ (Graf č. 1) a výška koncentrácií napr. prachových častí (PM₁₀ a PM_{2,5}), ktorých ročné koncentrácie sa pohybujú nad polovicou povolených limitných hodnôt. Lokálnu kvalitu ovzdušia v meste ovplyvňujú aj výfukové emisie z dopravy, čo indikujú aj výsledky meraní na meracej stanici na Štefánikovej ulici, ktorá predstavuje významnú dopravnú tepnu v meste. Priemerné ročné hodnoty koncentrácií benzén(a)pyrénu (BaP) v roku 2019 na meracej stanici Veľká Ida prekročili predpísané hodnoty (cieľová hodnota 1 ng.m⁻³). Oblasť znečistená PM₁₀ a BaP predstavuje 296 km² a populácia vystavená znečisteniu ovzdušia znečisťujúcou látkou PM₁₀ predstavuje 246 931 obyvateľov (za rok 2019, SHMÚ). Podľa meracích staníc neboli za obdobie posledných 5 rokov prekračované limitné hodnoty pre SO₂, NO_x, CO. Prízemný ozón (O₃) je meraný jednou meracou stanicou (Ďumbierska ul., Košice) a za obdobie 2017 – 2019 táto stanica nezaznamenala prekročenie cieľových hodnôt na ochranu zdravia ľudí a vegetácie.

Graf. č. 1

Zdroj: SHMÚ, vlastné spracovanie

Vplyvy na znečistenie vôd a pôdy

Z hľadiska znečistenia vôd a pôdy predstavujú cestné komunikácie potenciálny zdroj plošného znečistenia. Riziko zhoršenia kvality vôd súvisí najmä s odtokom zrážkových vôd. Znečistenie je

charakterizované skôr nízkymi koncentráciami a podmienkami, v nich nemožno uplatniť klasické čistiarenské technológie. Plošné znečistenie sa môže dotýkať aj väčších odstavných a parkovacích plôch.

Negatívne dopady dopravy na pôdny fond sa prejavujú najmä zábermi v dôsledku výstavby komunikácií a celej dopravnej siete. Táto skutočnosť favorizuje najmä pešiu a cyklistickú dopravu, ktorá má nižšie nároky na záber pôdy. Mesto Košice eviduje v porovnaní rokov 2013 – 2016 zníženie zelených plôch na úrovni 7,8 %. Štruktúra hospodárskych plôch sa mení v prospech zastavanej plochy. Úbytok poľnohospodárskej pôdy v meste Košice 2013/2019 bol na úrovni 0,7%.

Riziko môžu predstavovať aj splašky z pozemných komunikácií, ktoré môžu kontaminovať povrchové i podzemné vody a okolité pôdy a zimná údržba komunikácií vrátane chodníkov pre peších a cyklistov realizovaná chemickými látkami.

Vplyvy na flóru, faunu a krajinu

Podľa výsledkov Správy o stave druhov a biotopov európskeho významu za roky 2013 – 2018 sa na Slovensku k roku 2019 nachádzalo v nepriaznivom stave (nevyhovujúci, príp. zlý) 63,4 % biotopov európskeho významu.

Na území Košíc sa nachádza množstvo významných biotopov lesných, lúčno-bylinných, krovinných, mokradových, vodných a brehových vrátane biotopov národného a európskeho významu. Významnými lokalitami z hľadiska výskytu ohrozených druhov rastlín sú najmä Kavečianska stráň, Hradová, Biela skala a Kamenný hrb. Zoogeograficky patrí územie prevažne do provincie vnútro karpatských zníženín, panónska oblasť, košický okrsk, ktorá má stepný charakter. Severná časť územia patrí do provincie Karpaty, oblasť Západné Karpaty, centrálny okrsk s horským charakterom. Vďaka tomu je fauna pomerne rôznorodá a obsahuje prvky oboch oblastí. Najvýznamnejšie z hľadiska výskytu živočíchov sú oblasti najmenej ovplyvnené človekom, avšak niektoré ohrozené druhy vyhľadávajú aj človekom silne pozmenenej plochy, napr. haldy, odkaľovacia nádrž a priemyselné areály.

Odpady

Odpady vznikajú v doprave najmä v dôsledku obmeny vozového parku (staré vozidlá) a výmeny opotrebovaných pneumatík. Nakladanie s opotrebovanými pneumatikami v SR v roku 2020 dosiahlo úroveň materiálového zhodnotenia 87,2 % a energetického zhodnotenia 8,7 % (zdroj, enviroportal.sk). Z hľadiska výstavby dopravnej infraštruktúry predstavuje problém predovšetkým vznik veľkoobjemových stavebných odpadov.

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Doprava môže pôsobiť na zdravie človeka pozitívnym spôsobom (zabezpečuje pohyb obyvateľstva) ale aj negatívnym spôsobom (vyvoláva napr. znečistenie ovzdušia, hluk, vibrácie).

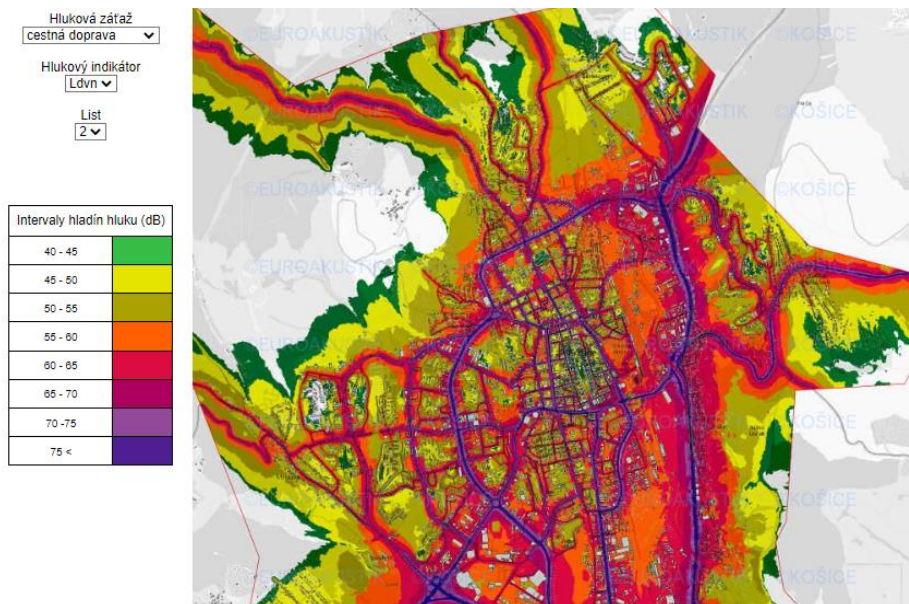
Hluková záťaž a vibrácie

Mesto Košice má spracovanú strategickú hlukovú mapu z roku 2016. Zvýšenej nadlimitnej hlukovej záťaži sú vystavené veľké časti mesta, ktoré disponujú väčšími zbernými komunikáciami a rýchlostnými cestami, ktoré sú v blízkosti rezidenčných oblastí. Podľa dostupných údajov z hlukovej mapy z roku 2016, je dennej hlukovej záťaži nad 55 dB vystavených 27% obyvateľov mesta a nočnej hlukovej záťaži nad 50 dB 23% obyvateľov mesta. Hlavným zdrojom hluku je cestná doprava. Je preukázané, že každý hluk po určitej dobe vyvoláva poruchy vyššej nervovej sústavy, ktoré vedú k poškodeniu nielen sluchových, ale i ďalších telesných orgánov a znižuje odolnosť organizmu voči vonkajším negatívnym vplyvom, čo podnecuje vývoj ďalších chorôb (ako napr. kardiovaskulárne choroby).

Vibrácie, ktorých hlavným zdrojom je cestná a koľajová doprava, sú ďalším javom, ktorý negatívne pôsobí na zdravie človeka. Ich výskyt závisí na konštrukcii vozidiel, ich nápravových tlakoch, rýchlosti a zrýchlenia, na kvalite krytu vozovky, na konštrukcii a podlaží a v prípade koľajovej dopravy styku koľaje

s podloží. Pociťované sú najmä v bezprostrednej blízkosti dopravnej záťaže. Dlhodobá expozícia môže vyvolať trvalé poškodenie zdravia a môže nepriaznivo ovplyvňovať stav budov v bezprostrednej blízkosti dopravnej záťaže.

Graf č. 2 Hluková záťaž z cestnej dopravy, L_{dvn} , 2016

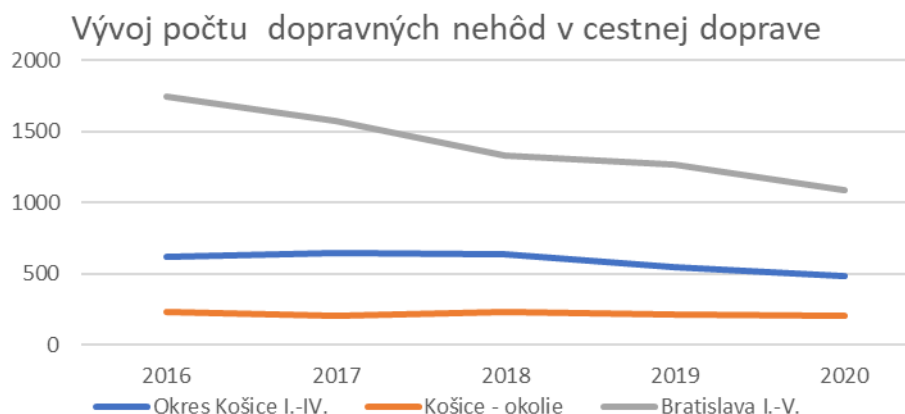
Zdroj: Strategická hluková mapa aglomerácie Košice, 2016

Dopravné nehody a životný štýl

Dopravná nehodovosť má závažné dopady nielen na verejné zdravie, ale môže mať vážne ekonomické a aj sociálne dôsledky pre jednotlivcov a aj rodiny. Dostupnosť dopravy, najmä používanie automobilov vedie k obmedzeniu prirodzenej pohybovej aktivity, čo môže predstavovať spolupôsobiaci faktor pri vzniku mnohých ochorení. Aktualizácia SRD podporujúca udržateľné druhy mobility môže nielen výrazne prispieť k zvýšeniu pohybovej aktivity obyvateľov (najmä pri pešej a cyklistickej doprave), ale aj zlepšiť podmienky pre mobilitu sociálne slabších skupín obyvateľstva.

Vývoj dopravných nehôd v cestnej doprave má v Košiciach klesajúci trend (Graf č.3). V roku 2020 bol v meste Košice v prípade dopravných nehôd - zrážok evidovaný 10% podiel cyklistov na týchto zrážkach.

Graf č. 3

Zdroj: MV SR, vlastné spracovanie

Z hľadiska obsahového zamerania aktualizácie SRD možno za najdôležitejšie potenciálne pozitívne vplyvy na životné prostredie a verejné zdravie považovať :

- zníženie záťaže obyvateľov hlukom a emisiami prostredníctvom zvýšenia podielu udržateľných predovšetkým nemotorových spôsobov dopravy na celkovej prepravnej práci,
- zvýšenie efektivity dopravného systému, napr. vytvorením podmienok pre zlepšenie pomerov dopravných výkonov medzi jednotlivými dopravnými módmi (integrovateľný dopravný systém), vrátane jeho environmentálnych parametrov (ekologizácia dopravy - emisie, energetická náročnosť, atď.).

Za najdôležitejšie potenciálne negatívne vplyvy na životné prostredie a verejné zdravie vyplývajúce z aktualizácie SRD je možné považovať :

- lokálne zvýšenie záťaže obyvateľov hlukom a emisiami v blízkosti nových dopravných trás a stavieb,
- záber poľnohospodárskej pôdy pre výstavbu nových úsekov dopravnej infraštruktúry.

5. Vplyv na chránené územia

Aktualizácia SRD v navrhovaných opatreniach podporuje ochranu a zamedzenie degradácie prírodného dedičstva a to prostredníctvom podpory rozvoja udržateľných druhov mobility.

Na území mesta Košice s presahom do okolia sú lokalizované územia zaradené do Súvislej európskej sústavy chránených území (NATURA 2000). Podľa § 26 a §27 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (v znení neskorších predpisov) sú to Chránené vtáčie územia (CHVÚ) a Územia európskeho významu (ÚEV), Tab. 1.

Tab. 1 Zoznam chránených území na území mesta Košice

Typ územia	Počet	Celková plocha (ha)
Počet a celková plocha lokalít Natura 2000 v meste alebo v blízkosti mesta (vo vzdialenosti cca 10 km od mesta)	(4) SKUEV0935 Haništiansky les; SKUEV0328 Stredné Pohornádie; SKCHVU009 Chránené vtáčie územie Košická kotlina; SKCHVU036 Volovské vrchy	265 721 ha
Počet a celková plocha území z hľadiska dôležitosti biodiverzity národného významu v rámci mesta (oblasť na ochranu druhov/habitatu)	(2) Biocentrum nadreg. významu (Sivec, Vozárka, Vysoký vrch) Biokoridor nadreg. významu (Hornád)	225,91 ha + (nedostupné údaje pre biokoridor)
Počet a celková plocha území z hľadiska dôležitosti biodiverzity miestneho významu (oblasť na ochranu druhov/habitatu)	Mokrade (6) Regionálne biocentrá – (20) Regionálne biokoridory – (12)	Mokrade = 90,6 ha Reg. biocentrá = 7185 ha Reg. biokoridory = 931 ha

Možné vplyvy na chránené územia

Vyhlásenie chránených území prírody vrátane chránených vtáčích oblastí a územia európskeho významu predstavuje základný predpoklad na ich účinnú ochranu a povinnosť starať sa o tieto územia.

K hlavným negatívnym vplyvom patrí :

- rozširovanie zástavby, ktoré prebieha často na úkor mestskej zelene alebo voľnej krajiny,
- obmedzovanie migračnej priepustnosti územia, čo má za následok zvýšenú úmrtnosť živočíchov,
- znižovanie kvality zelene v meste a vytváranie nepovolených skládok spôsobené nízkym environmentálnym obyvateľmi mesta.

Návrh opatrení na zmiernenie dopadov :

- voľba optimálnych riešení s najmenším vplyvom na prírodu a krajinu a minimalizácia negatívnych vplyvov zmierňujúcich opatrení (dôsledné plánovanie, zhodnocovanie degradovaných území, a pod.),
- realizácia sprievodných opatrení zlepšujúcich existujúci stav prírody a krajiny (skľudňovanie dopravy, prístenná zeleň, zachytávanie dažďovej vody z komunikácií a plôch a ich využívanie v území a pod.),
- edukácia obyvateľstva.

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu

Celková orientácia aktualizácie SRD, jej aktivity a navrhované opatrenia sú nastavené tak, aby boli prípadné riziká čo najviac eliminované a preto sa nepredpokladajú významnejšie riziká spojené s uplatňovaním strategického dokumentu vo vzťahu k životnému prostrediu a verejnému zdraviu. Napĺňanie cieľov a opatrení, týkajúcich sa rozvojových aktivít v podobe konkrétnych investičných zámerov, bude podrobené posúdeniu vplyvov na životné prostredie (EIA) v zmysle platnej legislatívy pred ich povolením na základe vlastných projektov, čo prispeje k eliminácii prípadných rizík.

7. Vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice

Nepredpokladá sa vplyv na susedné štáty.

IV. Dotknuté subjekty

1. Vymedzenie dotknutej verejnosti vrátane jej združení

Dotknutou verejnosťou pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov je verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem o prípravu strategických dokumentov pred ich schválením (§6a zákona č. 24/2006 Z.z.).

2. Zoznam dotknutých subjektov

- 1) Úrad Košického samosprávneho kraja, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice,
- 2) Okresný úrad Košice, Odbor starostlivosti o ŽP, Komenského 52, 041 26 Košice,
- 3) Okresný úrad Košice, Odbor dopravy a pozemných komunikácií, Komenského 52, 041 26 Košice,
- 4) Regionálny úrad verejného zdravotníctva Košice, Ipeľská 1, 040 11 Košice,
- 5) Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Košiciach, Požiarnická 4, 040 01 Košice,

- 6) Krajský pamiatkový úrad Košice, Hlavná 25, 040 01 Košice,
- 7) Železnice SR, Klemensova 8, 813 61 Bratislava,
- 8) Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, Námestie slobody 6, P.O. BOX 100, 810 05 Bratislava,
- 9) Mesto Košice, Trieda SNP 48/A, 040 11 Košice,
- 10) MČ Košice - Staré mesto, Hviezdoslavova 7, 040 01 Košice,
- 11) MČ Košice - Barca, Abovská 32, 040 17 Košice,
- 12) MČ Košice - Dargovských hrdinov, Povstania českého ľudu 1, 0400 22 Košice,
- 13) MČ Košice - Džungľa, Člnková 27, 040 01 Košice,
- 14) MČ Košice - Juh, Smetanova 4, 040 01 Košice,
- 15) MČ Košice - Kavečany, Široká 17/A, 040 01 Košice,
- 16) MČ Košice - Košická Nová Ves, Mliečna 1, 040 14 Košice,
- 17) MČ Košice - Krásna, Opátska 18, 040 18 Košice,
- 18) MČ Košice - KVP, Trieda KVP 1, 040 23 Košice,
- 19) MČ Košice - Lorinčík, Lorinčík 15, 040 11 Košice,
- 20) MČ Košice - Luník IX, Krčméryho 2, 040 11 Košice,
- 21) MČ Košice - Myslava, Pod horou 22, 040 16 Košice,
- 22) MČ Košice - Nad Jazerom, Poludníková 7, 040 12 Košice,
- 23) MČ Košice - Pereš, Krompašská 54, 040 11 Košice,
- 24) MČ Košice - Poľov, Ulica Dolina 2, 040 15 Košice,
- 25) MČ Košice - Sever, Festivalové námestie 2, 040 01 Košice,
- 26) MČ Košice - Sídliisko Ťahanovce, Americká trieda 15, 040 13 Košice,
- 27) MČ Košice - Šaca, Železiarenská 9, 040 17 Košice,
- 28) MČ Košice - Šebastovce, Podbeľová 1, 040 17 Košice,
- 29) MČ Košice - Ťahanovce, Ťahanovská 28, 040 13 Košice,
- 30) MČ Košice - Vyšné Opátske, Nižná úvrať 25, 040 01 Košice,
- 31) MČ Košice - Západ, Trieda SNP 39, 040 11 Košice,
- 32) Susediace obce s mestom Košice: Budimír, Družstevná pri Hornáde, Haniska, Kokšov – Bakša, Košická Belá, Košická Polianka, Košické Olšany, Malá Ida, Nižný Klátov, Vyšný Klátov, Beniakovce, Hrašovík, Sady nad Torysou, Sokol', Valaliky, Veľká Ida, Baška, Šemša, Seňa, Bočiar, Sokoľany, Nižná Hutka, Vyšná Hutka.

3. Dotknuté susedné štáty

Nie sú.

V. Doplňujúce údaje

1. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu

- Mapová a iná grafická dokumentácia (napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu).
- Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu.

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Košice 1.7.2022

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Meno spracovateľa oznámenia

Ing. Adriana Šebešová, referent referátu strategického rozvoja
Mesto Košice, Trieda SNP 48/A, 040 11 Košice
055/6419545, e-mail: adriana.sebesova@kosice.sk

2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka

Potvrdzujem správnosť údajov v oznámení

Ing. Jaroslav Polaček
Primátor mesta Košice